

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਏਅੈਨ ਗਰੇਵਰ ਜੇ.

ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੋਰ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਗੋਗੀ,
ਮਨੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੀ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਮਨੇਹਰ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 751

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ (1963 ਦਾ 48)— ਧਾਰਾ 2(ਏ) ਅਤੇ 38—ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ—ਦਾ ਮਤਲਬ—ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ.2 ਉਹ ਉਸਦੀ ਧੀ ਸੀ—ਕੀ ਧਾਰਾ 488, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1, ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 2 ਸੀ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਧੀ ਸੀ—ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ-ਕੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਏ) ਵਿੱਚ 'ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ' ਸ਼ਬਦ, ਵਿਆਪਕ ਆਯਾਤ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ 1 ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਧੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਾਰਾ 488 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1, ਪਤਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 2, ਮੁਦਈ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ -
ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਧੀ ਹੈ।

1965 ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ.ਐਨ.ਗੁਪਤਾ, ਸੁਹ-ਜੱਜ, III ਕਲਾਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ
ਲਈ ਕੋਡ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦੇ
ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਗਲੇ ਮੁੱਦੇ 4 ਸਤੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਤਿਆਰ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਾਗੀਰਥ ਦਾਸ ।

ਨਿਰਣਾ

ਗਰੇਵਰ, ਜੇ.-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ
ਖਿਲਾਫ 1962 ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ
ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ
ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸ
ਦੀ ਧੀ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ੇਰਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਬੇਟੀ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ 11 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ
ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ
ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ
ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ 10 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਬੇਟੀ ਲਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ-ਖਾਣ ਦਿੱਤਾ। 20 ਪ੍ਰਤੀ
ਮਾਹਵਾਰੀ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੋਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪਹੁੰਚ
ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਪੱਖ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ
ਆਈ ਅਤੇ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ (1963 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1042) ਨੂੰ ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ,

ਜੇ. ਦੁਆਰਾ 13 ਮਾਰਚ, 1964 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ-

“ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਹੈ। 24 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਾਪਰੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੋਰ ਸੁੱਕੀ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੋਰ ਸਨ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੋਰ ਨੂੰ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਾ ਸਨ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੋਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੇਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 50 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਰਵਰੀ, 1965 ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੋਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨਬਾਲਗ ਧੀ ਗੋਗੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇਹ ਝੂਠਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੂਟ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 9 ਅਗਸਤ, 1965 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੇਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਨੇ ਤਾਕੀਦ

ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ" ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਫਰਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 38, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ-

"138. ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਦੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।— (1) ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਦੀਵੀ ਜੰਕਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਭਾਵ ਦੁਆਰਾ। .

(2) ਅਧਿਆਇ II ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਂ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ: -

(a) ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਮੁਦਈ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ;

(b) ਜਿੱਥੇ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ, ਜਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮਿਆਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(c) ਜਿੱਥੇ ਹਮਲਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ;

(d) ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 39 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

"39. ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ।— ਜਦੋਂ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਉਹ ਸੰਕਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੰਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 488, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਹੁਣ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਢੁਕਵਾਂ ਪੜਾਅ ਉਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਕਿ ਕੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਸੁਭਾਦਰਾ ਬਨਾਮ। ਬਾਸਦੇਓ ਦੂਬੇ* (1) ਅਤੇ *ਮਯਾਰਕਾਰਾ ਇਲਥ ਨਾਰਾਇਣਨ ਮੁਸਾਦ ਬਨਾਮ ਕੂਰੀ ਕਾਥਿਲ*

ਇਟੀਚੇਰੀ ਅੰਮਾ (2)। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 488 ਅਧੀਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਜੋ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਹ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਮਰ ਤੋਂ ਧੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਭ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। . *ਗਨੀ ਪਾਲਾ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿੱਚ ਖਾਤੀ* (3), ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਪਤਨੀ ਸੀ। ਗੋਪਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨਾਇਰ, ਜੇ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ-

“ਇਹ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਤਨੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਰਜਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਰਜਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਔਰਤ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਆਹੀ ਪਤਨੀ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਔਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਕੁਝ ਵਿਆਹੁਤਾ ਫਰਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠਾ ਦਾਅਵਾ ਇੱਕ ਅਣਵਿਆਹੀ ਔਰਤ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਪਰਦੇਸੀ ਹਨ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹਮਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਉਲਟ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਪਤਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਔਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ੰਕਰੱਪਾ ਬਨਾਮ ਬਸੰਮਾ (4) ਵਿੱਚ , ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਉਸਦੇ ਹਿੰਦੂ ਪਤੀ ਨੂੰ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਰੋਕਦਾ ਸੀ, ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਕ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ. ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਵਿੱਚ "ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਆਯਾਤ ਸੀ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰੰਗਨਾਥ ਰਾਠੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (5) ਵਿੱਚ , "ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ" ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਟਾਈ ਜਾਂ ਬਾਂਡ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਹਿ-ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਨੈਤਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ" ਵਿਆਪਕ ਆਯਾਤ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਧਾਰਾ 38 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ A ਦਾ ਵਿਆਹ B ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ A ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ B ਨਾਲ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਲਈ ਉਸ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਮੰਗਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ

ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰੀਖਕ - ਸਥਿਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਬਾਲਿਗ ਧੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਸਿਰਫ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਦਈ ਦਾ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ 7 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕਰਾਸ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਪੀ. ਖੇਲਸਾ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਖਤ ਸਬੂਤ ਧਾਰਾ 488, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਨੁਕਸਦਾਰ, ਵਿਰੋਧੀ, ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਅਤੇ ਨਿਕੰਮੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਵਾਰੰਟ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 488, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ। ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਖੇਪ, ਆਪਹੁਦਰਾ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ

ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੁਦਈ, ਅਰਥਾਤ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 22 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰਿਕਾਰਡ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

Disclaimer:

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Atul Kumar